

přímého pachatele. Nelze-li však přímého pachatele stíhati kromě zločinu, jehož se dopustil, ještě zvlášť pro čin směřující k zabezpečení zisku nebo užitku, i kdyby snad jeho činnost po činu vykazovala všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu podílnictví podle §§ 185, 186 tr. z., nelze tak učiniti ani u účastníka podle § 5, odst. 1, posl. věta tr. z.

Mýlil se proto nalézací soud, když zjištěnou činnost, že obžalovaný A. na základě předcházejícího srozumění skutečně koupil po činu od obžalovaného B. odcizené věci, podřadil též pod ustanovení §§ 185, 186, písm. a), b) tr. z. jako zločin podílnictví na krádeži.

Když tedy nalézací soud kvalifikoval trestný čin obžalovaného A. též jako zločin podle §§ 185, 186, písm. a), b) tr. z., použil v jeho neprospěch nesprávně trestný zákon a zavínil tím důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 10 tr. ř., k němuž je nejvyšší soud povinen hleděti podle § 290, odst. 1 tr. ř., i když nebyl zmateční stížností obžalovaného vytýkán.

Byl proto v uvedeném výroku rozsudek nalézacího soudu podle § 290, odst. 1 tr. ř. zrušen jako zmatečný a uvedená kvalifikace byla pomínuta, takže obžalovaný A. zůstává vinným jen zločinem podle §§ 5, 171, 173, 174-II, písm. c), 176-II, písm. a) tr. z.

Čís. 6355.

Osoby uvedené v § 282 tr. ř. mají samostatné právo podati zmateční stížnost ve prospěch obžalovaného, nejsouce při jeho výkonu závislé na vůli obžalovaného.

Jen projevový nesouhlas obžalovaného by jim bránil vykonati toto právo.

Za takový projev nelze považovati prohlášení obžalovaného před podáním zmateční stížnosti, že se vzdává opravných prostředků a přijímá trest.

(Rozh. ze dne 6. září 1939, Zm I 415/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl stížnosti manželky obžalovaného do usnesení krajského soudu, jímž byla podle § 1, čís. 1 nov. čís. 3/1878 ř. zák. zamítnuta její zmateční stížnost do rozsudku téhož soudu, zrušil napadené usnesení a vrátil věc soudu prvě stolice, aby o zmateční stížnosti postupoval podle § 285 tr. ř.

Důvody:

Napadeným usnesením byla zmateční stížnost M. N-ové zamítnuta proto, že se obžalovaný A. N. po vyhlášení rozsudku a poučení výslovně vzdal opravných prostředků a trest přijal. Neprávem.

Zmateční stížnost byla podána manželkou obžalovaného A. N., tedy jednou z osob v § 282, odst. 1 tr. ř. uvedených; ty mají samostatné právo podati zmateční stížnost ve prospěch obžalovaného, jednají tudíž jure proprio a nejsou co do výkonu tohoto docela samostatného oprávnění závislé na vůli obžalovaného.

Toto právo nemohly by vykonati jen, kdyby tu byl projev obžalovaného, že s podáním zmáteční stížnosti nesouhlasí (odpor obžalovaného proti ní); za takový projev nelze považovati prohlášení obžalovaného před podáním zmáteční stížnosti, že se opravných prostředků vzdává a trest přijímá; z takového projevu obžalovaného nelze ještě usuzovati, že by zmáteční stížnost, kterou podala některá z osob v § 282 tr. ř. jmenovaných, byla podána proti jeho vůli.

Důvod, pro nějž byla zmáteční stížnost prvním soudem zamítnuta, neobstojí. Bylo proto stížnosti vyhověno, napadené usnesení zrušeno a věc vrácena soudu první stolice, aby postupoval podle § 285 tr. ř. (§ 2, odst. 5 nov. k tr. ř.).

Čís. 6356.

K § 151, čís. 3 tr. ř.

Je-li duševní stav slabomyslného svědka takový, že je u něho pouhá možnost (náhodnost) pravdivé výpovědi, je odůvodněn závěr, že svědek není pro svůj duševní stav schopen vypověděti pravdu.

(Rozh. ze dne 6. září 1939, Zm II 181/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmáteční stížnosti obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu jako soudu porotního, jímž byli oba obžalovaní uznáni vinnými zločinem podle § 127 tr. z., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc porotnímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Oba obžalovaní, podle posudku soudních lékařů-znalců osoby mdlého rozumu [§ 46, písm. a) tr. z.], popřeli vinu a jakýkoli pohlavní styk s N-ovou, byli však její svědeckou výpovědí usvědčováni.

Ač obhajoba s poukazem na předpis § 151, čís. 3 tr. ř. žádala, aby bylo upuštěno od svědeckého výslechu N-ové, usnesl se porotní soud na jejím bezpřísežném výslechu z důvodu, že »i přes svůj duševní stav je s to, aby pravdu vypověděla, a jest na soudu, aby posoudil její hodnověrnost«. Z této příčiny uplatňuje zmáteční stížnost zmátečnost rozsudku ve smyslu § 344, čís. 4 tr. ř. Zmateční stížnosti je přisvědčiti.

Podle § 151, čís. 3 tr. ř. nesmějí býti pod neplatností své výpovědi vyslýchány za svědky osoby, které v době, kdy mají vydati svědectví, pro svůj duševní stav nejsou s to, aby vypověděly pravdu.

Scm nespadá slabomyslnost jakéhokoli stupně (srv. rozh. čís. 3865 Sb. n. s.), nýbrž je v jednotlivém případě posouditi, zda je slabomyslnost svědkova takového stupně, který u něho vzbuzuje duševní stav, jaký má na mysli uvedené ustanovení, to je stav, v němž je svědek v době svědectví naprosto nezpůsobilý k udání pravdy (srv. rozh. čís. 1642, 2427 Sb. n. s.).